

VERSLAG INFORMATIEBIJENKOMST VERVANGING BRUG UITWELLINGERGA

Onderwerp	Verslag informatiebijeenkomst brug Uitwellingerga d.d. 6 februari 2020
Project	Verkenning 3 Friese Bruggen
Datum	26 maart 2020
Bijlage(n)	I Q&A II Presentaties Rijkswaterstaat en Witteveen+Bos

1 OPENING

Rijkswaterstaat Noord Nederland werkt aan een Verkenning voor de bruggen Spannenburg, Oude Schouw en Uitwellingerga. De bruggen over het Prinses Margrietkanaal maken onderdeel uit van het programma Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl. De bruggen zijn verouderd en voldoen niet aan de eisen van een hoofdvaarweg. Daarom moeten de bruggen worden vervangen. Rijkswaterstaat onderzoekt momenteel welke mogelijkheden er zijn voor nieuwe oeververbindingen in de breedste zin van het woord. Het doel is om gedragen oplossingen voor de 3 oeververbindingen vast te stellen.

Het doel van de informatieavond was het ophalen van wensen en ideeën, gebiedskennis en mogelijke oplossingsrichtingen voor de oeververbinding.

Rijkswaterstaat presenteerde, samen met ingenieursbureau Witteveen+Bos, het proces van de Verkenning. Er was een opkomst van circa 70 aanwezigen. De aanwezigen waren voornamelijk afkomstig uit de nabije omgeving; directe burens van de brug, bewoners van Oppenhuizen en Uitwellingerga, particulieren en lokale ondernemers met allen een belang in dit project.

Afbeelding 1 Centrale presentatie

2 TOELICHTING

De Verkenning voor de drie bruggen zijn onderdeel van het programmaplan Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl. Een belangrijke doelstelling is het gereedmaken van de vaarweg voor grotere schepen, de zogenoemde vaarklasse Va. Deze schepen hebben maximaal de volgende afmetingen: 110,0 (l) x 11,4 (b) x 3,5 (d) meter en vereisen een doorvaarhoogte van 9,10 meter. Door de toename van grotere schepen moeten bruggen vaker open. Ook is er een grote diversiteit in bruggen, waardoor de veiligheid niet optimaal is.

In de verkenning wordt onderzocht welke mogelijk oplossingsrichtingen er zijn voor het vervangen van de huidige bruggen. Het project zit nog in de beginfase: er is nog geen ontwerp en er zijn nog geen besluiten genomen. Op dit moment zoeken we naar alle mogelijke oplossingen. Aan de hand van een aantal criteria, het beoordelingskader, maken we een selectie van twee of drie beste opties. Die presenteren we weer aan de omgeving en daar kunt u vervolgens op reageren. Uiteindelijk wordt dan de keuze gemaakt voor één voorkeursalternatief dat in november 2020 aan de Minister wordt voorgelegd. Daarna volgt de planstudiefase waarin het voorkeursalternatief in detail wordt uitgewerkt en alle benodigde vergunningen worden aangevraagd. Tijdens deze fase is er gelegenheid om formeel in te spreken op de plannen. De voorbereiding van de realisatie start naar verwachting in 2022 en in 2026 moet de nieuwe oeververbinding gereed zijn.

Witteveen+Bos gaf een inhoudelijke toelichting over de brug. Er wordt gekeken naar de nautische gegevens, zoals het aantal vaarbewegingen, het gebruik van de wegen en de intensiteit van het wegverkeer. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de effecten op de omgeving, zoals natuur en ecologie, kabels en leidingen, archeologie en ruimtelijke kwaliteit.

Tijdens de presentaties kwamen al enkele specifieke en inhoudelijke vragen uit de zaal over nieuwe oplossingen en bijvoorbeeld de telgegevens die zijn gehanteerd. Alle gestelde vragen in het plenaire deel zijn toegevoegd in bijlage I. De presentaties van Rijkswaterstaat en Witteveen+Bos zijn toegevoegd in bijlage II.

3 WERKSESSIE

Na de twee presentaties volgden de interactieve werksessies. In groepen van circa 10-15 personen zijn informatie en wensen opgehaald bij de aanwezigen. Er werd getekend op plattegronden en luchtfoto's. Ideeën werden op papier gezet en er was ruimte om vragen te stellen over het proces of de bruggen. Op hoofdlijnen werden er vier vragen gesteld aan de aanwezigen:

- Wat speelt er in de omgeving van de brug en wat vinden jullie belangrijk in de omgeving rondom de brug?
- Welke oplossingen zien jullie voor de oeververbinding en wat is een geschikte locatie?
- Welke meekoppelkansen zien jullie?
- Welke aandachtspunten zijn er voor de effecten die we onderzoeken en of we specifieke gebiedskennis missen?

Tijdens de sessie zijn mogelijke oplossingen besproken voor een nieuwe oeververbinding. Veel deelnemers aan de sessies zien een aquaduct als een mooie oplossing, doordat er voor zowel het scheepvaart- als het wegverkeer een ongehinderde doorgang is. Een aquaduct is daarnaast landschappelijk goed in te passen. Naast het aquaduct werd er gesproken over het raakvlak met het huidige aquaduct in de A7 en de (on)mogelijkheden die het met zich mee brengt. Maar ook een nieuwe brug op ongeveer dezelfde locatie is besproken.

Een terugkerende opmerking was het feit dat het wegverkeer van de A7 momenteel voor geluidsoverlast zorgt. Met name de geluidsoverlast van het huidige aquaduct is vaak genoemd, welke bij zuidwestenwind als zeer hinderlijk werd ervaren. Er kwamen daarom ook diverse meekoppelkansen naar voren, zoals het hergebruik van vrijkomende grond voor een geluidswal langs de A7 ter plaatse van de dorpen. Er werd informatie opgehaald over bijvoorbeeld de (afmerende) schepen met gevaarlijke stoffen, (het gebrek aan) wachtplaatsen en bijzonder transport over de huidige brug en over het water. Ten slotte was er veel aandacht voor de bereikbaarheid tijdens de tijdelijke situatie wanneer een nieuwe oeververbinding wordt gerealiseerd, met name voor landbouwverkeer dat geen gebruik kan maken van de A7.

4 DORPSBELANG TOP EN TWEL

Dorpsbelang Top en Twel kreeg de gelegenheid om de structuurvisie die zij hebben opgesteld te presenteren. De structuurvisie gaat uit van het vervangen van de huidige brug door een aquaduct. Het aquaduct zou gecombineerd moeten worden met het huidige aquaduct in de A7, zodat de vrijgekomen grond voor diverse doeleinden kan worden gebruikt, zoals een geluidswal. Het voorstel is met applaus ontvangen door de zaal. Naast het applaus zijn er vanuit de zaal ook een paar kanttekeningen geplaatst bij het plan en het draagvlak voor het plan.

Afbeelding 3 Toelichting door dorpsbelang Top en Twel

5 AFSLUITING

De input van deze informatiebijeenkomst wordt door de projectorganisatie verwerkt en meegegeven aan de ontwerpers. In het voorjaar volgt een tweede informatiebijeenkomst waarin de twee of drie beste opties worden gepresenteerd. Daar kunt u dan weer op reageren.

BIJLAGE: VRAGEN EN ANTWOORDEN

Tabel I.1 Vragen en antwoorden

#	Vraag	Antwoord
1	Moet de huidige brug ook open voor nieuwe 4 laags containerschepen?	De huidige bruggen zijn bedienbaar en te passeren door 4 laags containerschepen. Er is nog niet veel 4 laags containervaartroute. De bruggen in de stad Groningen zijn niet hoog genoeg voor deze schepen.
2	Is er een nieuwe standaard voor hoogte schepen?	De Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl wordt gereed gemaakt voor 4-laags containerschepen. De verwachting is niet dat dit in de toekomst nog hoger wordt.
3	Wat verstaat u onder meekoppelkansen?	Meekoppelkansen zijn bijvoorbeeld een gebiedsontwikkeling of een initiatief van betrokken overheden, wegbeheerders en stakeholders die Rijkswaterstaat mee kan nemen in het ontwerp of betreft in de afweging om tot een nieuwe oeververbinding te komen.
4	U spreekt van 3 aquaducten in de HLD, Wat is het 3 ^e aquaduct?	Het aquaduct in de A7, de A32 (Grou) en het aquaduct in de Centrale As bij Burgum.
5	Er wordt gesproken over oplossingen, maar wat is het probleem eigenlijk?	De huidige vaarweg en de huidige bruggen voldoen niet aan de vereisten en randvoorwaarden om grote schepen, van vaarwegklasse Va, te kunnen faciliteren.
6	Is er een duidelijk beeld van de beroepsvaart?	De cijfers en tellingen zijn in de presentatie bijgevoegd.
7	De containerhoogte van 4 laags schepen, is dat niet 10,50 i.p.v. 9.10?	De containers staan in het ruim van de schepen, waardoor 9,10 m de minimale doorvaarhoogte is. Er wordt ook uitgegaan van de standaard maat container, niet van high cubes.
8	U noemt dat een aquaduct een mogelijke oplossingsrichting is. Sociale veiligheid speelt een rol bij een aquaduct.	Sociale veiligheid (en sociale waarden) worden als criterium meegenomen in het beoordelingskader, om alle oplossingen terug te brengen naar uiteindelijk een voorkeursalternatief. Bij een nadere uitwerking van een aquaduct wordt aandacht besteedt aan sociale veiligheid.
9	De bouw is stilgelegd in de oorlog.	We nemen dit mee in het historisch onderzoek en het Niet Gesprongen Explosieven onderzoek.
10	Is het budget bekend?	Het ministerie heeft 90 miljoen euro gereserveerd voor 5 oeververbindingen.
11	U stelt dat voor een aquaduct medefinanciering vanuit de regio benodigd is, mogelijk ook vanuit Brussel?	Medefinanciering vanuit de regio wordt vaak ook via de kanalen in Brussel geregeld.
12	Hebben jullie als Rijk een voorbeeld genomen uit Burgum? Een brug met een tunnel er naast?	De brug is geschikt om klasse Va te kunnen laten passeren, al moet de brug wel vaker open. Er zijn afwegingen gemaakt om deze brug niet op 9,10 m te realiseren.
13	Hebben jullie een vast idee zoals bij Burgum?	Nee, er zijn in dit stadium nog geen besluiten genomen. We zijn momenteel aan het inventariseren wat de mogelijke oplossingen zijn.
14	Bij het aanleggen van de brug bij Burgum speelde het vervoer van gevaarlijke stoffen en belangrijke rol, die mochten niet door de tunnel	De gevaarlijke stoffen kunnen nu ook door de tunnel. Dat was vroeger niet zo.
<i>Vragen tijdens presentatie van dorpsbelang Top en Twel:</i>		
15	Een nadeel van een aquaduct: dit is een kwetsbaar gebied voor overstromingen. Je zit met een aquaduct volkomen vast. Je kan geen kant op.	Een aquaduct wordt zodanig ontworpen dan in het geval van een overstroming of calamiteit het aquaduct niet vol zal lopen met water.

#	Vraag	Antwoord
16	Speciaal vervoer en de hoogte van het vervoer: hoe komt een hoge boot bij mijn terrein?	Bij een aquaduct is er een hoogte beperking. Rijkswaterstaat onderzoekt daarom momenteel alle mogelijke oplossingen.
17	Wat is het kostenverschil tussen een aquaduct en een brug?	Dit zullen we onderzoeken wanneer de kansrijke alternatieven nader worden uitgewerkt

BIJLAGE: PRESENTATIE RIJKSWATERSTAAT EN WITTEVEEN+BOS

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Verkenning drie Friese bruggen in de HLD

Uitwellingerga

6 februari 2020

1

1

Rijkswaterstaat

Programma

- Programma HLD
- Verkenning Friese bruggen
- Brug Uitwellingerga
- Werksessie
- Plan Structuurversterking
- Vervolg
- Afsluiting

2

2

Rijkswaterstaat

Doel informatiebijeenkomst

- Informeren over het project:
 - Opzet van het project
 - De planning van het project
- Wensen, ideeën en kansen inventariseren t.a.v. oplossingen
- Benutten gebiedskennis bewoners

3

3

Rijkswaterstaat

Hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl (HLD)

Onderdeel van het hoofdvaarwegennet

4

4

Rijkswaterstaat

Kenmerken

- Belangrijke vaarweg voor de nationale en regionale economie;
- Combinatie van beroepsvaart en recreatievaart;
- Totale lengte: 118 km;
- De volgende objecten zitten in de vaarweg:
 - 32 bruggen
 - 4 sluizen
 - 3 aquaducten

5

5

Rijkswaterstaat

Wat zijn de knelpunten?

- Grotere schepen en meer belading;
- Bruggen moeten vaker en langer open;
- Grote diversiteit aan objecten, waardoor de veiligheid niet optimaal is;
- Diverse bruggen en oevers zijn verouderd.

➤ Programma HLD: in 2030 duurzaam en veilig transport van goederen voor klasse Va schepen (110 bij 11,4 groot en een diepgang van 3,5m)

6

6

Startbeslissing november 2018

Opwaardering Hoofdvaarweg Lemmer — Delfzijl
Bruggen Oude Schouw, Spannenburg en Uitwellingerga

Aldus ondertekend op d.d. 22-11-2018 tijdens het bestuurlijk overleg MIRT,
DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

7

Friese bruggen opgenomen in MIRT

Opdracht van de Minister

Financiering vanuit Meerjarenprogramma
Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

We volgen bijbehorende procedure

MIRT-verkenning naar bruggen
Uitwellingerga, Spannenburg en Oude
Schouw

8

Opdracht

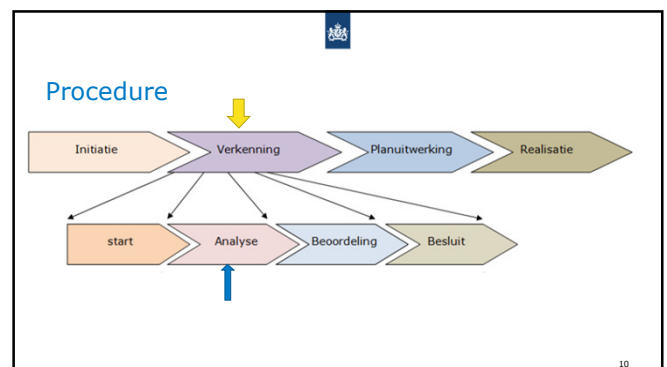
Het realiseren van nieuwe oeververbindingen voor de drie locaties
Spannenburg, Uitwellingerga en Oude Schouw die er voor moeten zorgen
dat klasse Va schepen veilig en vlot kunnen doorvaren.

Aandacht voor:

- Meekoppelkansen
- Duurzaamheid

9

10

Verkenning

1. Alle mogelijke oplossingen in beeld krijgen.
Interactiebijeenkomsten februari 2020
2. Beoordelen
3. Drie kansrijke alternatieven
Interactiebijeenkomsten 2^e kwartaal 2020
4. Beoordelen
5. Besluitvorming door Minister november 2020

11

Planuitwerking

Het gekozen voorkeursalternatief wordt gedetailleerd uitgewerkt. Vergunningen
worden aangevraagd.

Formele inspraakmomenten voor belanghebbenden

Projectbesluit voor de oeververbindingen 2021

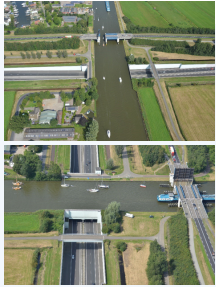
Realisatie

- Voorbereiding en uitvoering 2022 - 2026

12

13

Huidige brug

- Bascule brug (1939)
 - Doorvaarthoogte: 7,20 meter
 - Geschikt voor 3 laags containerschepen
- Huidige brug is oud:
 - Vervanging en einde 'technische' levensduur
- Brug passend bij functionaliteit hoofdvaarweg

14

Nautische gegevens - uitgangspunten

Programmaplan HLD:

- Opwaarderen naar vaarklasse Va conform Richtlijn Vaarwegen
- Maatgevend schip:
 - 110,0 (l) x 11,4 (b) x 3,5 (d) meter
- Vaarweg geschikt voor vierlaagscontainerschepen
- Staande mast route en bijzonder transport

15

Nautische gegevens – huidige scheepvaartintensiteit

- Prinses Margrietsluizen gebruikt als telpunt (ten westen van Lemmer)
- Beroepsvaart structureel ca. 17.000 per jaar
 - Waarvan vaarklasse Va ruim 6.000 per jaar (nog geen 4-laags)
- Aantal passages recreatievaart is ca. 20.000 per jaar*
- Intensiteiten afgelopen 10 jaar stabiel c.q. geen groei

16

Nautische gegevens – toekomstig doorvaartprofiel

- Staande mast en bijzonder transport → Beweegbaar of aquaduct/tunnel vereist
- Doorvaarthoogte nieuwe oeververbinding 9,10m MHWS (streefwaarde)
 - Alleen schepen met een doorvaarthoogte van meer dan 9,10 m moeten wachten wanneer de brug niet bediend wordt.
 - Bij een lagere brug dient ook de beroepsvaart te wachten en zijn wachtplaatsen benodigd
 - Bij geen aanpassingen aan de brug gaat de brug vaker open door toename 4-laags containerschepen
- Doorvaartbreedte beweegbare deel minimaal 19,0 m

17

Wegverkeer

- Per dag rijden er ca. 1600 voertuigen over de weg, waaronder buslijn 90,99, 199
- Afweging vaarverkeer en wegverkeer
- Belangrijke regionale route voor fietsers en landbouwverkeer

18

Onderzoek naar effecten op omgeving

- Kabels en leidingen
- Niet Gesprongen Explosieven
- Natuur en ecologie
- Archeologie en cultuurhistorie
- Ruimtelijke kwaliteit
 - Landschap
- Maakbaarheid incl. tijdelijke maatregelen

19

19

Archeologie en cultuurhistorie Kabels en leidingen Niet Gesprongen Explosieven

Archeologie en cultuurhistorie Grondeigendom en vastgoed

20

20

Inventarisatie oplossingen

- Vaste brug met by-pass voor staande mast
 - Alternatieve route voor recreatievaart
- Beweegbare brug
 - Bascule brug, Ophaalbrug
- Aquaduct (*medefinanciering vanuit regio nodig*)
 - Aquaduct, tunnel
- Geen brug
 - Veerpont, geen verbinding maar verbeterd OV

21

21

Van oplossingen naar een voorkeursalternatief

- Beoordelen op basis van:
 - Bereikbaarheid (doorstroming scheepvaart en wegverkeer)
 - Bereikbaarheid tijdens uitvoering
 - Effecten op omgeving (bijv. natuur, inpassing)
 - Leefbaarheid (sociale aspecten)
 - Duurzaamheid
 - Veiligheid
 - Kosten

22

22

Uw kennis is waardevol en uw mening telt!

- Aanvullingen en meekoppelkansen op de oplossingsrichtingen;
- Aandachtspunten voor de te onderzoeken effecten;
- Wensen en ideeën in de nabije omgeving van de brug, bijvoorbeeld:
 - Fietsstructuur rondom de brug
 - Inrichting van de oevers
 - Gevaarlijke kruisingen in de nabijheid van de brug
 - Veelgebruikte verbindingen (olifantenpaadjes)
 - [...]

23

23

Hoe?

24

24

Terugkoppeling werksessie

25

25

Vervolg

- Wensen, ideeën en kansen verzamelen en verwerken
- Gebiedskennis verzamelen en verwerken
- Input voor proces naar kansrijke oplossingen.

Informatiebijeenkomst tweede kwartaal van 2020:

- Terugkoppeling stand van zaken
- Toelichting hoe de uitkomsten van de eerste informatiebijeenkomst daarin is verwerkt
- Gelegenheid inbrengen nieuwe wensen of aandachtspunten

26

26

Afsluiting

Informatie en contact:

- Email: friesebruggen@rws.nl
- Internet: www.rws.nl/bruguitwellingerga

Bedankt voor uw inbreng en tot ziens!

27

27